

Informácia k spusteniu produkčnej prevádzky tranzitného systému NCTS P5 k dátumu 28.7.2024

Dňa 28.7.2024 bude v podmienkach slovenskej republiky spustený do produkčnej prevádzky nový tranzitný systém NCTS P5. Ide o jeden z projektov, ktorých zavedenie je pre Finančnú správu SR povinné, pričom táto povinnosť vyplýva z VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA KOMISIE (EÚ) 2023/2879 z 15. decembra 2023, ktorým sa stanovuje pracovný program týkajúci sa vývoja a zavedenia elektronických systémov stanovených v Colnom kódexe Únie.

V rámci nižšie uvedeného textu sú k dispozícii základné informácie týkajúce sa projektu NCTS P5.

1) Legislatíva upravujúca oblasť vyplňovania tranzitných colných vyhlásení

- NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie,
- VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie,
- DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie,

- Colný zákon č. 199/2004 Z. z. z 10 marca 2004 a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- VYHLÁŠKA č. 161 Ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. apríla 2016, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. [199/2004 Z. z.](#) Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s prílohou B Delegovaného nariadenia 2015/2446 a prílohou B Vykonávacieho nariadenia 2015/2447 sa pre colný režim tranzit Únie uplatňujú stĺpce D1 – D4:

- D1 – osobitný colný režim – Tranzitné vyhlásenie,
- D2 - osobitný colný režim – Tranzitné vyhlásenie s obmedzeným súborom údajov – (železničná, letecká a námorná doprava) – použitie je podmienené povolením (čl. 233 ods. 4 písm. d) CKÚ 952/2013) **(k dátumu spustenia NCTS P5 v SK nie je vydané povolenie na uplatňovanie tejto možnosti),**
- D3 - Osobitný colný režim – Tranzit – Použitie elektronického prepravného dokladu ako colného vyhlásenia – (letecká a námorná doprava) – **(tento stĺpec zatiaľ nie je súčasťou NCTS P5),**

- D4 - Oznámenie o predložení tovaru v súvislosti s tranzitným vyhlásením podaným pred predložením tovaru.

2) Významné zmeny v NCTS P5 v porovnaní s NCTS P4

Zmena v obsahu a štruktúre tranzitného colného vyhlásenia (pozri prílohu B Delegovaného nariadenia 2015/2446 a Vykonávacieho nariadenia 2015/2447)

Aktuálny stav v P4 – tranzitné colné vyhlásenie, ktoré vychádzalo z tlačiva jednotného colného dokladu, obsahovalo numerické odseky (kolónky) 1 – 56, resp. odseky (kolónky) označené veľkými paličkovými písmenami (A - J).

Nový stav v P5 – tranzitné colné vyhlásenie, ktoré vychádza z dátového modelu EU CDM, obsahuje iba názvy údajových prvkov. Z dôvodu prehľadnosti neboli zo strany finančnej správy do projektovej dokumentácie zapracované čísla údajových prvkov (napr. 11 01 000 000 – Druh vyhlásenia).

Zmena počtu úrovní v rámci tranzitného colného vyhlásenia

Aktuálny stav v P4 – tranzitné colné vyhlásenie sa rozdeľuje na dve úrovne – „Všeobecná časť“, „Tovarová položka“.

Nový stav v P5 – tranzitné colné vyhlásenie sa rozdeľuje na štyri úrovne „Všeobecná časť“, „Hlavná zásielka“, „Čiastočná zásielka“, „Tovarová položka“.

V tranzitnom colnom vyhlásení sú definované „nové“ skupiny údajov a údajové prvky – „Umiestnenie tovaru“, „Povolenia“, „Prepravné zariadenia“, „Prepravný doklad“, „Podporný doklad“, „Doplňujúci odkaz“, „Dodatočné informácie“.

Zmena v štruktúre MRN tranzitného colného vyhlásenia

Aktuálny stav v P4 – MRN (Master reference number – Hlavné referenčné číslo) v podmienkach SR obsahovalo označenie „TR“ na 9. a 10. mieste zľava.

Nový stav v P5 – MRN (Master reference number – Hlavné referenčné číslo) bude v podmienkach SR na 17. mieste zľava obsahovať jednu z nasledujúcich hodnôt (J, K, L, M):

- **J – len tranzitné colné vyhlásenie.** Toto tranzitné colné vyhlásenie bude obsahovať v rámci ú. p. „Bezpečnosť“ hodnotu „0“ – uplatnenie pri tranzite medzi dvomi miestami na colnom území Únie bez toho, aby tranzit opustil tzv. bezpečnostnú zónu (colné územie Únie), napr. tranzitné CV z colného úradu odoslania PCÚ Bratislava Prístav na colný úrad určenia PCÚ Žilina NS. Rovnako by bolo možné uplatniť takto vyplnené tranzitné CV pri tranzite tovaru do krajín CH, NO ktoré pristúpili k dohovoru o STR pričom sú súčasťou bezpečnostnej zóny. .
- **K – tranzitné colné vyhlásenie + predbežné colné vyhlásenie o výstupe.** Toto tranzitné colné vyhlásenie bude obsahovať v rámci ú. p. „Bezpečnosť“ hodnotu „2“ – uplatnenie pri tranzite, ktorý bude prepustený na colnom úrade odoslania „SK“ a colný úrad určenia bude mimo colného územia Únie, napr. UA. V prípade, ak bude tovar prepustený do colného režimu tranzit Únie smerovať do CH,NO ú.p. Bezpečnosť obsahuje hodnotu „0“ a tranzitné colné vyhlásenie bude na predposlednom mieste označené písm. „J“.

- **L – tranzitné colné vyhlásenie + predbežné colné vyhlásenie o vstupe.** Toto tranzitné colné vyhlásenie bude obsahovať v rámci ú. p. „Bezpečnosť“ hodnotu „1“ – uplatnenie pri tranzite, ktorý bude prepustený na colnom úrade odoslania „SK“ – kde tovar vstupuje na colné územie Únie (napr. SK532100 – Vyšné Nemecké, prípadne PCÚ, ktorá má v správe medzinárodné letisko napr. PCÚ BA Letisko SK524200) a colný úrad určenia bude ľubovoľný.
- **M – tranzitné colné vyhlásenie + predbežné colné vyhlásenie o vstupe + predbežné colné vyhlásenie o výstupe.** Toto tranzitné colné vyhlásenie bude obsahovať v rámci ú. p. „Bezpečnosť“ hodnotu „3“ – uplatnenie pri tranzite, ktorý bude **prepustený na colnom úrade odoslania** „SK“ – kde tovar vstupuje na colné územie Únie (napr. SK532100 – Vyšné Nemecké) a následne bude vystupovať z colného územia Únie, napr. do krajiny, ktorá pristúpila k dohovoru o STR (Srbsko).

Zavedenie nových rolí colných úradov pri uplatňovaní colného režimu tranzit Únie

Aktuálny stav v P4 – pracujeme s pojmami colný úrad odoslania, colný úrad určenia, colný úrad tranzitu.

Nový stav v P5 – zavádza sa nový pojem „**colný úrad výstupu pre tranzit**“. V colnom režime tranzit Únie ide o colný úrad, ktorý sa nachádza na výstupe z tzv. bezpečnostnej zóny (EÚ + CH + NO). V SR ide o colné úrady, ktoré sú na vonkajšej hranici s treťou krajinou (UA), resp. colné úrady, ktoré sú ako hraničné PCÚ pre leteckú dopravu (napr. PCÚ BA Letisko SK524200).

Colný úrad výstupu pre tranzit môže byť uvedený v tranzitnom colnom vyhlásení, len ak je CÚ tranzitu mimo tzv. bezpečnostnej zóny a ú. p. „Bezpečnosť“ obsahuje hodnotu „2“ alebo „3“. V prípade, ak je colný úrad výstupu pre tranzit v tranzitnom colnom vyhlásení uvedený, tak CÚ tranzitu sa nerovná s CÚ výstupu pre tranzit.

Príklad: tovar prepustený do colného režimu tranzit Únie na colnom úrade odoslania SK526400 PCÚ Bratislava Prístav, CÚ výstupu pre tranzit je SK532100 PCÚ Vyšné Nemecké, CÚ tranzitu je UAXXXXXX – Užhorod, CÚ určenia je UA XXXXXX – Kyjev.

Colný úrad registrácie udalosti – v podmienkach SR majú túto rolu v rámci P5 všetky PCÚ, kde je možné prepustiť tovar do colného režimu tranzit Únie a zároveň ukončiť tranzitné colné vyhlásenie na colnom úrade určenia. Okrem toho majú túto rolu k dispozícii Stanice colných úradov – vzhľadom na oprávnenia, ktoré môžu vykonávať na ceste.

Aktuálny stav v P4 – udalosť počas prepravy, ktorá sa mohla vyskytnúť v rámci colného režimu tranzit, sa zapisovala len na TAD/TSAD. Následne bolo možné zapísať udalosť počas prepravy na colnom úrade určenia.

Nový stav v P5 – udalosť počas prepravy bude možné zapisovať priamo počas prepravy. Následne budú tieto zápisy viditeľné pre colný úrad odoslania.

Podanie tranzitného colného vyhlásenia pred predložením tovaru

Aktuálny stav v P4 – v podmienkach SR bolo možné využiť podanie tranzitného colného vyhlásenia na colnom úrade odoslania, ktoré je možné považovať za štandardné colné vyhlásenie (v súlade s čl. 162 CKÚ 952/2013), bez ohľadu na to, či bolo spracované v štandardnom postupe, alebo v zjednodušenom postupe (sch. odosielateľ v súlade s čl. 233 ods. 4 písm. a)).

Nový stav v P5 – v podmienkach SR je okrem možnosti, ktorá je popísaná vyššie, k dispozícii aj nová možnosť, t. j. podanie tranzitného colného vyhlásenia pred predloženým tovarom (v súlade s čl. 171 CKÚ 952/2013). Osoba podávajúca tranzitné colné vyhlásenie má následne 30 dní na zaslanie oznámenia o predložení tovaru, ak toto oznámenie nebude podané, tranzitné colné vyhlásenie sa považuje za nepodané. V prípade, ak bude oznámenie o predložení tovaru podané, ďalej sa pri spracovaní tranzitného colného vyhlásenia pokračuje ako pri štandardnom tranzitnom colnom vyhlásení.

Zmena týkajúca sa povolení uplatňovaných v colnom režime tranzit Únie

Aktuálny stav v P4 – v podmienkach SR sa pri uplatňovaní zjednodušeného postupu v colnom režime tranzit Únie uplatňujú dve povolenia – „schválený odosielateľ“ na colnom úrade odoslania a „schválený príjemca“ na colnom úrade určenia.

Nový stav v P5 – v predchádzajúcom období finančná správa SR začala používať systém CDS na evidenciu, resp. správu colných rozhodnutí. Konkrétne sa v tomto systéme eviduje 22 typov colných rozhodnutí. Z pohľadu colného režimu tranzit Únie sú k dátumu 28.7.2024 dôležité nižšie uvedené povolenia:

- ACT – povolenie používať status schváleného príjemcu pre operácie TIR, ako sa uvádza v článku 230 CKÚ 952/2013,
- ACR – povolenie používať status schváleného odosielateľa pre tranzit Únie, ako sa uvádza v článku 233 ods. 4 písm. a) CKÚ 952/2013,
- ACE – povolenie používať status schváleného príjemcu pre tranzit Únie, ako sa uvádza v článku 233 ods. 4 písm. b) CKÚ 952/2013,
- SSE – povolenie na použitie colných uzáver osobitného typu, ako sa uvádza v článku 233 ods. 4 písm. c) CKÚ 952/2013.

V tranzitnom colnom vyhlásení je sekcia „Povolenia“, ktorá má zadaný formát 0..9 čo znamená, že žiadne povolenie nemusí byť v tranzitnom colnom vyhlásení uvedené, maximálne môže byť uvedených 9 povolení. Tu je dôležité poznamenať, že v tranzitnom colnom vyhlásení sa bude uvádzať „nové číslo“ vyššie uvedených povolení. Uvedenie „starého“ čísla schváleného odosielateľa/schváleného príjemcu bude mať za následok zaslanie funkčnej chyby SK056/SK057.

Štruktúra „nového“ čísla povolenia je nasledovná:

- Identifikátor členského štátu, v ktorom sa rozhodnutie vydáva (dvojmiestny alfabetický kód krajiny) **(SK)**,
- Typ kódu rozhodnutia (napr. ACE) (an..4),
- Jedinečný identifikátor rozhodnutia pre jednotlivé krajiny (an..29) – číslo, ktoré je povoleniu pridelené systémom pre colné rozhodnutia.

Zároveň je ku každému povoleniu potrebné uviesť, aký druh povolenia bude v tranzitnom colnom vyhlásení zapísaný. Číselník je k dispozícii na infodesku <https://idesk.cep.financnasprava.sk>.

Zmena vyplňovania sekcie „Umiestnenie tovaru“ v tranzitnom colnom vyhlásení

Nový stav v P5 – v prípade uplatnenia zjednodušeného postupu na colnom úrade odoslania – tranzitné colné vyhlásenie obsahuje okrem iného odkaz na povolenie schváleného odosielateľa.

V takomto prípade je potrebné v sekcii „Umiestnenie tovaru“ vyplniť nasledovné:

- Druh umiestnenia – „B“,
- Kvalifikátor identifikácie – „Y“,
- Číslo povolenia „skrátенý názov umiestnenia tovaru“.